

**SVE
POHARANO,
SVE
SPALJENO**

BOOKA.

Knjiga **011**

Edicija **Zapadno od sunca**

VELS TAUER

SVE POHARANO, SVE SPALJENO

Naslov originala

WELLS TOWER

EVERYTHING RAVAGED, EVERYTHING BURNED

Copyright © 2009 by Wells Tower

ZA IZDAVAČA

Ivan Bevc

Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Slanački put 128

office@booka.in

www.booka.in

SA ENGLESKOG PREVELI

Zoran Trklja i Ljiljana Bubalo

LEKTURA I KOREKTURA

Agencija Tekstogradnja

DIZAJN KORICA I PRELOM

Ivan Benussi

ŠTAMPA

DMD Štamparija

Beograd, 2011.

Prvo izdanje

Sva prava zadržana.

Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

PRICE

**SVE
POHARANO,
SVE
SPALJENO**

VELS TAUER

SA ENGLSKOG PREVELI
Zoran Trklja i Ljiljana Bubalo

BOOKA.

Za moju braću: Dana, Lejka i Džoa

SADRŽAJ

MRKA OBALA	8
UTOČIŠTE	30
POKRETAČI VAŽNIH STRUJANJA	56
KROZ DOLINU	76
LEOPARD	92
VRATA U TVOM OKU	104
DIVLJA AMERIKA	120
U LUNA PARKU	148
SVE POHARANO, SVE SPALJENO	172

MRKA OBALA

Bob Manro se probudio lica prilepljenog za pod. Bolela ga je vilica, ptice su se drale, a u gaćama je osećao nelagodnost. Stigao je kasno, leđa bolnih od vožnje autobusom, pa se ispružio na podu, pojevši za večeru dva pakovanja krejera. Sada su mrvice od krejera bile svuda po njemu – ispod golih prsa, u znojnim naborima na telu i vratu, a najveća i najgora mrva ugnezdila se duboko u razdeljku između guzova, kao oštra strelica koju je neko tamo zabio. Ipak, shvatio je da ne može da je iskopa. Nezgodno je spavao, pa su mu ruke utrnule. Pokušao je da ih pomeri, ali to je bilo kao da mislima pokušava da pomeri novčić. Budeći se prvi put u toj praznoj kući, osenio je kako dan počinje da se nastanjuje u njemu. Stresao se od hladnoće linoleuma na svom obrazu, i osenio kako se ne daleko ispod, ne toliko duboko u peskovitom tlu, ka njemu pruža smrt.

Ipak, majušni zupčanici u njemu konačno se pokrenuše i podigoše ga na noge. Naslonio se na zid kako bi ga prošla ošamućenost, iskopao mrvu iz guzice, a zatim otišao u kuhinju. Otvorio je prazan frižider ispunjen kiselkastim zadahom iz termos. Usahle kockice leda ležale su u kalupima u zamrzivaču, i Bob je izvadio jednu i stavio je u usta. Imala je ukus ustajalog veša. Ispljunuo ju je u prašnjavu pukotinu između frižidera i šporeta.

Iza kuhinjskih vrata nalazilo se malo dvorište koje je Bob trebalo da raskrči. Kroz rupe u ciglama štrčali su čkalj i podivljali korov. Sto i stolice od ubuđale bele plastike stajale su naahereno zbog izdignuća od korenja drveća. Malo mu je pozlilo od pogleda na nered i pomisli na posao koji ga čeka.

Kuća je nekada bila zajedničko vlasništvo njegovog oca i strica Randa-la, koji nije gubio vreme da je ponudi na prodaju sad kada je Bobov otac

mrtav. Prošlo je šest godina otkad je Bobov otac nagovoren na tu investiciju a da nije ni video imanje, i Bob nije mogao da se seti da li je otac došao ovde više od jednom ili dvaput. Po ugovoru je ispalo da je imanje pripalo Randalu, i Bob se pitao da li je stric, koji je bio šesnaest godina mlađi od njegovog oca, od prvog dana igrao na tu kartu.

Randal je živeo gde i Bob, nekoliko sati severnije. Kada je Bobov otac umirao, Randal je obećao da će učiniti sve što je u njegovoj moći da s njegovim bratancem sve bude u redu. U nedeljama nakon sahrane to je i dokazao često svraćajući da ga uteši, premda su te posete saučešća, obično u vreme večere, završavale ispijanjem svih piva koje je Bob imao u frižideru. Bilo je nečeg uznemirujućeg u vezi s Randalom, načinom na koji je njegova nauljena kosa uvek bila izbrazdana od nedavnog češljanja i činjenicom da je nosio fiksnu korektivnu protezu iako se bližio pedesetoj.

Bob nije bio blizak s ocem pa ga je začudilo, kao i njegovu ženu Viki, što je očeva smrt pokrenula iscrpljujući gnev koji je u njemu ugušio sav entuzijazam za posao i bračni život. Bio je u prilično lošem stanju i, kao dodatak nekolikim manje lošim procenama, počinio tri ozbiljna zajeba za čije bi izgladivanje bilo potrebno mnogo vremena. Došao je na posao stravično mamuran, nesrećno prevideo nešto na kući čiju je gradnju pomagao, i ubrzo izgubio posao. Nekoliko nedelja kasnije, kolima je otpozadi udario auto lokalnog advokata, koji je, od posledica sudara, zaradio krckanje u vilici, pa je ubedio porotu da povreda vredi trideset osam hiljada dolara, što je bilo dve hiljade više nego što je Bob nasledio od oca. Najgore od svega, utehu od neprijatnosti pokušao je da pronade u zabavljanju sa usamljenom ženom koju je upoznao u auto školi. Nije u tome bilo uživanja, bila je to samo dvonedeljna bujica jednoličnih okršaja u podrumskom stanu koji je žestoko smrdeo na mačiju mokraću.

Nedugo nakon što se afera ustalila, Bob i njegova žena vozili su se u grad kada je Viki ugledala fantomski obris ženskog stopala na vetrobranskom staklu iznad pretinca za rukavice. Izula je sandalu, ustanovila da otisak ne odgovara njenom stopalu, i rekla Bobu da više nije dobrodošao u njihov dom.

Mesec dana je proveo na Randalovom kauču dok Randal nije dobio ideju da ga pošalje na jug. „Povuci se na neko vreme u kuću na plaži“, rekao je. „Cela ova stvar je samo džomba na putu. Potrebno ti je malo vremena da se povratiš, to je sve.“

Bob nije želeo da ide. Viki je počela da popušta sa zahtevima za razvod, i bio je siguran da će mu s vremenom ponovo otvoriti vrata. Međutim, Viki ga je ohrabrila da pođe, a budući da su stvari stajale kako su stajale, pomislio je da je najbolje da je poslušša. U svakom slučaju, bila je to velikodušna ponuda s Randalove strane, premda nije bio iznenađen kada mu je, ostavivši ga na autobuskoj stanici, pružio unapred pripremljen spisak poslova.

Randalova kuća nije bila dražesno mesto – kućica od betonskih blokova s koje se ljuštila ružičasta farba. Žučkasti linoleum, koji je pokrивao pod dnevne sobe, bio je loše zalepljen pa je počeo da se odvaja od poda, uvijajući se duž spoja celom dužinom sobe. Drvene obloge u dnevnoj sobi potklobučile su se nakon mnogih vlažnih leta, čineći da zidovi liče na reljefne mape nepristupačnih planinskih predela. *Dnevna soba – gipsane ploče!*, pisalo je u poruci.

U hodniku bez prozora, Randal je okačio preparirana tela životinja koje je ubio. Armadila, glavu aligatora iz čijih je čeljusti izvirivalo lice jelena – stričev smisao za humor. Kvadrat šperploče na kojem je bio izložen red usahljelih ćuranskih brada. Iznad sudopere u kuhinji visila je slika limenke piva s Randalovim potpisom u donjem desnom uglu. Slova *Badvajzer* dobro su mu uspela, ali morao je da proširi središnji deo limenke kako bi stala čitava reč, tako da se limenka proširila po sredini, poput zmije koja guta pacova.

U mračnom uglu dnevne sobe žuborio je stari akvarijum. Bio je ogroman – dugačak kao mrtvački kovčeg, dubok čitav metar – i prazan, osim bočice ulja za kosu, nadutog leša slepog miša i još nekih stvarčica koje su plutale po površini. Voda je bila gusta i tamna, boje mahovine, mada je prečistač još uvek radio ispuštajući neprekidan mlaz zelenih mehurića. Bob ga je isključio. Zatim je nazuo japanke i izašao napolje.

Prešao je preko nakrivljenog dvorišnog platoa. Sićušni gušteri bežali su mu s puta. Išao je ka zvuku talasa sve do kraja dvorišta, kroz sablasan drvoređ borova bez grana. Iskoračio je iz drvoređ na put prekriven školjkama ostriga čije ga je bleštavilo na jutarnjem suncu nateralo da zaškilji.

Kuća se nalazila na severnom kraku malog ostrva, i kada mu je Randal opisao mesto, protresao ga je tračak nade i uzbuđenja. Voleo je plaže, način na koji plima svakog dana spira pesak ostavljajući ga čistim, i kako ljudi obično dolaze na obalu jer žele da uživaju. Ali kada je stigao do izlaznog puteljka kod mosta, bio je žalosno zatečen videvši da to ostrvo izgleda nije imalo nikakvu plažu. Obala je uranjala u vodu strmom, blatnjavom kosinom nad kojom su zujali komarci i koja je grozno vonjala na prdež. Najbliža pristojna plaža, kako mu je rekao neki čovek u autobusu, bila je na drugom ostrvu udaljenom tri milje, a za prevoz brodićem trebalo je potrošiti dvanaest dolara. Ipak, pomislio je da bi bilo lepo uskočiti u vodu, ali na ovom mestu bi iz vode morao da izađe kroz blato i kući ide prekriven prljavštinom. Okrenuo se i pošao stazom natrag.

Dve séde žene u žutim kolima za golf prođoše kraj njega. „Čaos“, reče mu jedna od njih.

„Ajd važi“, rekao je.

Baš tada, stazom odjeknu zvuk udarca metala o metal, praćen besnim muškim glasom. „U pizdu materinu!“ Glas je pripadao čoveku skrivenom ispod haube pontijaka. „Ah, jebem ti sranje!“ Séde žene okrenuše svoja namrštena lica ka čoveku. Kola za golf zaškripaše i krenuše brže, ali ne mnogo.

Odjek psovki i dalje je bio glasan, i ptice se utišaše pod drekom. Čovekov bes, shvatio je Bob, i njega je razbesneo. Palo mu je na pamet da ode i izbije pretesterisanu dršku metle koja je podupirala haubu pontijaka, ali nije. Odšetao je do kola i stao pored čoveka.

„Polako čoveče“, reče. „Nisi sâm ovde.“

Čovek je izvukao glavu ispod haube i zagledao se u Boba. Gotovo celo lice bilo mu je u obrazima, s malim, deformisanim crtama koje su izgledale kao da su slepljene na brzinu. U ruci je držao mali pajser.

„A ko si pa ti, jebote?“, upita ga čovek više znatiželjnim nego neprijateljskim tonom.

„Bob“, odgovori Bob. „Odseo sam tamo.“

„Kod Randala Manroa? Znam Randala. Uradio sam ponešto njegovoj mački.“

Bob se namrštio. „Uradio šta?“

„Derik Trit. Ja sam veterinar.“

„Nisam ni mislio da si mehaničar“, reče Bob.

„Trebalo mi je tri sata da montiram alternator. Sad sam shvatio da ne mogu da nakačim jebeni kaiš.“

Bob je znao nešto malo o automobilima, pa je pogledao u čemu je problem, koji je bilo lako rešiti. Derik je loše postavio zatezač pre nego što je pričvrstio gornji zavrtanj. Bob je ispravio stvar, i kaiš je lako skliznuo u žleb zamajca. Ali kola i dalje nisu htela da upale jer je akumulator bio prazan, pa je Bob morao da zbacii japanke i pogura ih niz puteljak, pogrblivši se nad pontijakovim branikom u naporu da postigne brzinu za paljenje na gurku. Konačno, motor se pokrenuo i kola su se udaljila, ostavljajući zadihanog Boba nasred puta, usta punih izduvnih gasova.

Derik je okrenuo kola. Zaustavio se pored Boba. Turirao je mašinu do daske, usnama oponašajući vrisak motora.

Kroz prozor je pružio nešto novca. „Evo, jebi ga. Evo pet dolara. Čekaj, imam sedam.“

„Neću taj novac.“

„Ma ajde“, reče Derik. „Spasao si mi dan.“

„Zavrnuo sam jedan šraf, to je sve.“

„To je više nego što ja znam. Hajde barem uđi u kuću da se rashladiš nečim.“

Bob mu se zahvail, ali reče da ipak želi da nađe put do vode.

„Aha, jer će okean da presuši dok ti popiješ jedno piće“, reče Derik.

„U svakom slučaju, malo je rano za mene“, reče Bob.

„Sada je jedan po podne, brate, i subota je. Ulazi unutra.“

Bob je shvatio da će odbijanje ovog čoveka biti zametan posao. Pošao je za Derikom u hlad.

Isti škrti i nemarni ljudi koji su sagradili Randalovu kućicu sagradili su i Derikov dom, samo su podove obložili plavim umesto belim linoleumom. Ako ništa drugo, mesto je odisalo životom. Mirisalo je na svežu kafu i bilo je potpuno namešteno. Mala dnevna soba bila je prepuna lažnog stilskog nameštaja kupljenog u kompletu, a zatim rastavljenog na ukrase za do vratke, stolarske skulpture i kitnjaste sitnice koje su zauzimale svaki pedalj prostora.

Pored prozora, u fotelji je sedela žena, čitala časopis i pušila. Bila je lepa, ali je previše vremena provela na suncu. Bila je zborana i gotovo kestenjasta, kao ćuranova brada.

„Bob, ovo je Kler“, reče Derik. „Kler, ovaj gospodin je izveo neku magiju na našem vozilu. Uradio je samo jedan trk-trk s tom gedorom i auto prede kao maca.“

Kler se nasmešila Bobu. „O, svaka čast“, rekla je, rukujući se s Bobom ne mareći za mazivo. „Nov si ovde?“

Bob je rekao da jeste, i ona mu je poželela dobrodošlicu. Rekla je da može da svrati kad god poželi, da su mu vrata uvek otvorena i da to iskreno govori.

Bob je pošao za Derikom u kuhinju. Derik je iz zamrzivača izvadio dve teglice za džem i votku u plastičnoj boci. Viknuo je ka dnevnoj sobi: „Lutko, treba li ti piće?“ Kler je odgovorila da joj treba, pa je Derik izvadio treću teglicu. U svaku je nalio šampanjca i votkom, smrznutom do gustine sirupa, prigušio nadiruće mehuriće. „Kler ovo zove *poljski praznik*“, reče dodajući piće Bobu. „Njeni su iz Poljske, i s njima nema šale. Popij dva *praznika* i bićeš doživotno mamuran, ali ona je u stanju da ih ispija ceo dan, a da ujutro ipak bude dobro.“

Vratili su se u dnevnu sobu i Bob je seo na kauč. Derik je seo na ručni naslon fotelje i zagrlio Kler.

„Čime se baviš, Bobe?“, upitala ga je.

„Na nekoj sam vrsti dopusta“, odgovorio je. Ispio je piće i kisela vrelina procvetala mu je u stomaku. „Verovatno ću se u jednom momentu vratiti pokrivanju podova, onome što sam radio pre.“

„Ali?“, upitala je Kler.

„Loše sam napravio neke stepenice, pa su me otpustili. Nakon toga, odlučio sam da se malo primirim i vidim šta ću i kako ću.“

„To ne zvuči kao dobar razlog – stepenice“, reče Kler. „To ne zvuči kao nešto zbog čega bi te šutnuli s posla.“

Bob je objasnio šta je sve potrebno da bi se izgradilo stepenište, kako svaku noseću gredu moraš da isečeš na potpuno istoj visini, jer samo milimetarska razlika – i ljudi će se spoticati. „Ne znam zašto, ali stepenicu u sredini izrezao sam na petnaest centimetara umesto na dvadeset, kao da mi je mozak stao. A onda je starac, vlasnik kuće, svratio da vidi kako napreduje posao. Silazio je niz te stepenice, i bam, pao je na dupe i slomio nogu. Kasnije se pojavio advokat s metrom i, uglavnom, to je bilo to.“

„To ti kažem“, reče Kler. „Samo u Americi je moguće da se neko obogati jer je previše glup da ide stepeništem.“

„Nisam se previše bunio“, reče Bob. „Kost mu je baš štrčala iz noge.“

Napravila je grimasu. „Pa ipak...“

Ispraznio je teglicu i spustio je na sto. „Pa, hvala na ovome“, rekao je. „Biće bolje da pođem.“

„Čekaj, pa tek si došao“, reče Derik, ali se iz kuhinje začuo telefon pa je otišao da se javi. Kler je umočila prst u piće, a zatim ga zaglavila u usta. Nadlanicom joj se pružao ožiljak nepravilnih ivica, koji je, ružičast i osetljiv, odudarao od kože boje pečenja.

„Trebalo bi da ostaneš na klopi“, reče. „Praviću krokete od lososa.“

Derik se vratio iz kuhinje, pričajući u bežični telefon, glasno i vrlo upućeno. „Šta? Da li si pogledao? Možeš li da vidiš glavu? Aha. Crvena ili beličasta? Da, to je prirodno. Izgleda da je spremno da se rodi. Krećem.“

Ušao je u dnevnu sobu. „Moram da odem preko mosta“, reče. „Treba nešto da izvučem iz konjske pice.“

„Šta?“, upita Bob.

„Bebu konja, nadam se.“

Pre nego što je otišao, Derik je pokazao Bobu kuda da prepreči dvo-rište kako bi stigao do mora. Sada je već bilo mnogo toplije, i sunce je bleštalo kroz sivilo neba kao baterijska lampa iza plahte. Bob je prešao

preko mrtve bašte i kroz sprženu živicu koja je zašuštala dok je prolazio. Marširao je u svojim japankama, ošamućen od pića i s glavoboljom od vrućine. Zaustavio se na vrhu strmog nasipa i ugledao more. Voda se pružala u plavim i zelenim trakama, namreškana od vetra kao džinovska iskovana bakrena ploča. Na kraju kosine, dugačak jezik glatke stene pružao se pedesetak metara u talase.

Krenuo je da se spušta niz dinu, ali bilo je previše strmo, pa je najjednostavniji način bio da se spusti na dupetu. Kada je stigao dole, šorts mu je bio pun šljunka, a oko prstiju na nogama uplela mu se morska trava.

Uzverao se na rt. Vetar je presekao ustajalu vlažnost dana i osušio mu znoj na licu i prsima. Udahnio je so u pluća i uživao u čistom nadražaju u grudima. Dodirnuo je dugačku travu koja se talasala u vodi poput ženske kose. Čučnuo je da osmotri rakove vitičnjake, njihovi sićušni papirjasti pipci slepo su češljali tražeći nevidljivi plen.

Nedaleko od vode, zamalo je zagazio u dubok bazen koji je u steni napunila plima. Bio je veličine kade i nije mogao da mu vidi dno. Dve morske zvezde prilepile su se uz ivicu. Dohvatio ih je. Bile su tvrde i bodljikave na dodir, ali bilo je lepo gledati ih, i pomislio je da bi mogao da ih zakuca negde kao ukras, pa ih je ubacio u majicu koju je na stomaku rastegnuto u priručnu vreću. Skoro da je pošao kada je primetio da se nešto miče u plavim dubinama jame – riba, teška najmanje dva kilograma, veličanstvena, gotovo iste tamnoplave boje kao voda, stajala je mirno, nežno mašući jarkožutim perajama. Bila je to riba za posmatranje, ne za jelo, riba koju biste skupo platili u prodavnici ljubimaca. Spustio je zvezde na stenu. Čučnuo je pored jame i zaronio ruke u vodu. Riba se nije pomerila, čak ni kad je skoro dodirnuo prstima, ali kada je pokušao da je uhvati, strugnula je u udaljeni ugao jame i primirila se, lenjo mašući perajama.

Otpuzao je za ribom, obilazeći rupu ka istoku, kako ne bi bacio senku na bazen. Ponovo je zaronio ruku u vodu, ali nije odmah pokušao da je uhvati. Levom rukom se oslonio na ivicu jame i, naginjući se, pustio niz usnu nit pljuvačke. Bela kapljica je pala na vodu; lepa riba se nakostrešila. Nakon trenutka oklevanja, doplutala je i pojela ispljuvak. Bob je

pretpostavio da riba glada u toj rupi, što je objašnjavalo njenu tromost i način na koji je plutala ispod površine očekujući da još jedan zalogaj ručka padne s neba. Ponovo je pljunuo, i pohlepna riba je progutala pljuvačku. Zatim je iz dubine grla hraknuo sočan šljajm i na tankoj niti ga spustio ka vodi. Riba je ushićeno čekala. Dok se šljajm približavao površini, skliznuo je rukom pod mirnu ribu, trznuo, i na svoje zaprepašćenje, izbacio je iz rupe. Praćakala se i odskakivala po steni, i Bob je osetio kako ga trese panika. Iscepao je majicu, natopio je vodom, i njome obmotao nemirnu ribu. Potrčao je uz dinu pritišćući na grudi ribu koja se uvijala i koprcala. Osećaj je bio silovit i životan, i na trenutak se upitao da li je sličan osećaj kada žena u sebi nosi dete.

Potrčao je kroz Derikovo dvorište. Kler je u bikiniju stajala na betonskoj terasi. Mahnula mu je i viknula „hej“, ali nije stao. Trčao je držeći japanke prstima i psujući školjke ostriga pod tabanima.

Stigao je do kuće, uleteo kroz vrata, i ubacio ribu u akvarijum. Potonula je, a zatim polako doplutala do površine, fiksirajući ga slobodnim okom.

„Ne, ne. Nema šanse, drugar“, reče ribi s neumoljivom samilošću.

Dlanom je zahvatao smrdljivu vodu ubacujući je u škrge i uskoro je riba ponovo mahala perajama. Izvadio je bočicu ulja za kosu i slepog miša i bacio ih na pod. Riba, koja je na stenama izgubila nešto od svojih finih vrhova peraja, ravnodušno je kliznula u jedan kraj akvarijuma i počela da gricka olovku koja je stajala u uglu.

Koristeći se šerpom kao kutlačom, izvadio je većinu stare, zelene vode, ostavivši tek toliko da riba bude pokrivena. Povadio je ostatak đubreta: čepove od boca, glavu lutke i skoro tri dolara u sitnišu. Zatim je iz kuhinje uzeo lonac za supu i u njemu donosio vodu iz mora. Trebalo mu je četrdeset pet minuta nosanja uzbućkanog lonca uzbrdo i vraćanja po još vode, ali kada je akvarijum bio pun, Bob je stao i s uživanjem ga gledao.

Riba je zadovoljno plivala u krug i izgleda da nije marila za sićušne bele račiče koji su došli s morskom vodom. Spojevi na akvarijumu malo su se znojili, pa ih je, koliko god je mogao, zakrpio silikonom koji je pronašao ispod sudopera. Zatim je otišao do prodavnice i kupio dve vrste

hrane za ribe. Doneo je hranu i u akvarijum prosuo pomalo od svake kako bi video koju vrstu ta riba najradije bira.

Te noći je od Derika i Kler pozajmio poljski krevet na rasklapanje i smestio ga u dnevnu sobu. Iza akvarijuma je postavio lampu i uključio je. Nije mu se sviđalo u kući, njeni mirisi starih jela, način na koji ju je ispunjavao piskutavi zvuk insekata koji se uvlačio kroz njene gole prozore. Ležeći tako i čekajući da ga savlada san, našao je neku vrstu spokoja u pogledu na ribu, veliku i mirnu, koja se odmarala u osvetljenoj vodi. Neko vreme je polagano patrolirala i zurila u Boba svojim velikim zlatnim okom uokvirenim prstenom. A onda se, odjednom, zaustavila usred akvarijuma, zadrhtala, i iz usta počela da duva providan, mlečni mehur. Bob se uspravio u krevetu i sa strahopoštovanjem gledao ribu. Mehur je podrhtavao, ali je zadržao oblik. Kada je narastao do veličine košarkaške lopte, skliznula je u njega i, činilo se, zaspala.

Ujutro, Bob je izašao u dvorište. Izgledalo je beznadežno. Čak je i samo čišćenje od korova vredelo dvostruko više od ono malo novca koji mu je Randal neodređeno obećao, a proklet bio ako povadi te cigle i popravi nagib, kako je pisalo u spisku. Ipak, pomislio je kako bi mogao da iščupa nešto korova, samo da bi opravdao dugo popodne na obali koje će provesti gledajući u talase.

Od posla se naljutio, prvo na Randala, koji je očigledno za ovih šest godina, otkako je vlasnik, samo metlom prošao kroz dvorište, a onda na sebe, jer je dozvolio da mu život odluta na mesto gde će morati da prihvati ovakav majmunski posao kakav godinama nije radio. Bob je učestvovao u izgradnji pet kuća, od temelja do krova. Podigao je kuću za sebe i Viki, i kada ju je videla završenu, nije mogla prestati da se smeje jer je izgledala tako dobro. Kakav nežan, pristojan život je imao s njom. U kakvu se samo svečanu paradu srama sada uvalio: na sve četiri, kao životinja koja brsti trnje i bobice od čijih žutih plodova su mu ruke smrdele poput lošeg zadaha, dok mu je leđa pritiskalo užareno sunce, a u blizini nije bilo nikoga da se sažali na njegove izranjavane ruke ili da mu donese nešto hladno da popije.

Ni kada je počupao sav korov, dvorište nije izgledalo kako treba. Bilo je uredno, ali je izbočine od korenja drveća sada bilo lakše primetiti i taj prizor nije bio prijatan. Prizor je predstavljao uvredu za čitav posao koji je do tada uradio. Sebi uprkos, počeo je da radi na ciglama. Kada ih je povadio i poslagao, bacio se na korenje koje se ukazalo, golim rukama čupajući mlado i belo, a Randalovom zarđalom sekirom sekući čvrsto korenje borova. To mu je odnelo ostatak dana, i kada je popodne prekinuo rad, sve ga je bolelo, a na licu i rukama imao je sveže opekotine od sunca. Ušao je u kuću i smučkao malo starog instant soka, koji jedva da je sakrio sumporni ugriz vode koja je tekla iz česme. A onda je pošao ka obali i sa sobom je poneo šerpu.

Derik je bio u svom dvorištu, i Bob je zažalio što nije pošao kroz grmlje na drugoj strani Derikove kuće. Derik je ustao iz stolice i mahnuo mu da dođe. Na glavi je imao zeleni plastični štitić od sunca i najmanji šorts od džinsa koji je Bob ikada video na nekom muškarcu. „Hej, čoveče“, reče Derik. „Šta radiš?“

„Krenuo sam da skvasim noge“, odgovori Bob. „Geo dan sam radio kao crnac.“

„Radio šta?“

„Čupao pa sadio.“

„Zvuči zanimljivo“, reče Derik. „Ja sam ustao u pet ujutro i kružnim šavom zašio ispali šupak na krmku. Šta će ti šerpa?“

„Ne'am pojma“, reče Bob. „Možda ću u nju da ubacim malo morskih stvorenja.“

„A. Ček' malo.“ Derik je ušao u kuću i vratio se noseći izbleđeli zeleni meredov s aluminijumskom drškom. „Evo. Idem s tobom, ako nije problem.“

Bob je slegnuo ramenima.

Spustili su se niz dinu i izbili na rt. Sunce je bilo narandžasto i glatko poput breskve iz konzerve. Bob je zamočio stopalo u mirnu vodu.

„Idem unutra“, reče otkopčavajući kaiš.

Derik je polako kliznuo sa stene „U vodu? Da plivaš?“, upita.

„Da“, odgovorio je Bob. Skinuo je šorts i zagazio u vodu.

„Šta, go?“

Bob nije odgovorio. Jurnuo je u vodu koja je bila gusta i topla poput bebi ulja. Čak i kada je prestao da se miče, voda ga je držala na površini ne dozvoljavajući mu da potone.

„U redu“, reče Derik. „Ali nemoj da se smeješ mom malom đoki.“

Skinuo je pantalone. Bob je letimice pogledao žalosnu vrećicu za sitniš koju je Derik imao među nogama, i sklonio pogled. Njegov problem. Nije želeo da zna za njega. Zamahnuo je ka talasu.

Morsko dno brzo je propadalo, i samo metar i nešto dalje nije više mogao da ga dodirne stopalima. Zaronio je u zelenu vodu i na trenutak plutao u omotaču hladnoće kroz koji sunčeva toplota nije mogla da se probije. Bilo bi lepo ostati ovde, kada bi samo mogao da pronađe način da preživi. Ali pluća su mu bila puna vazduha, i uskoro je osetio kako mu leđa izbijaju na površinu.

Kler je birala put spuštajući se kroz travu. Na sebi je imala frotirsku suknju i gornji deo bikinija u dezenu leopardove kože. Mahnula je Bobu.

„Stoj, Kler“, javio se Derik. „Bob je nudista, a i mene je preobratio.“

„Znači tako“, reče Kler. Odvažno, poput sportiste, skinula je bikini i svukla suknju. Koža na njenim grudima i oblim bedrima izgledala je meko, sveže i bledo poput parafina. Bob se udaljio od kraja grebena, gledajući je i bolnim dlanovima prolazeći kroz vodu. Gledao ju je kako polako ulazi u zeleni talas.

Na trenutak je pomislio na kilometre koji ga razdvajaju od njegove žene, i šta bi bilo potrebno da se ta razdaljina ponovo smanji. Mnogo razgovora, mnogo truda bi bilo potrebno, više nego da sredi stotinu dvorišta. Bila je to obeshrabrujuća pomisao, i ponovo je zaronio pritisnut njenom težinom.

Kad je sunce počelo da gasne, Bob je ispuzao napolje i obukao šorts. Derik i Kler su još uvek bili daleko u talasima, glave su im se pojavljivale i nestajale kako su se talasi spuštali i dizali.

Otišao je do jame u steni i video da ju je poslednja plima napunila neverovatnim stvarima. Treperavo jato grimiznih kedera drhtalo je ispod površine. Za jedan kraj stene pričvrstila se mala plava hobotnica,

ne veća od dečje ruke, i pokušavala da dohvati žutog puža. Bob je uzeo mrežu. Kederi su lako prošli kroz otvore, ali kada je krenuo na hobotnicu, uspaničila se i uletela ravno u mrežu. Ubacio ju je u šerpu, a zatim prstima nežno iščupao puža.

Derik je izašao iz vode, pa se popeo i bacio pogled.

„Karipska grebenska hobotnica“, rekao je. „Uglavnom žive južnije odavde, ali kada voda počne da se hladi, kao što je sad slučaj, struja malo pošasavi i donese ovakve stvari čak dovde.“

Sa zapada su se začuli potmulji udarci vetra. Kler je ispuzala iz vode, sprinterskim čučnjem pokušavajući da održi ravnotežu kako ne bi ogrebala koleno. Zatim se pognula i prstima obuhvatila tamnu butinu, polagano spuštajući ruku niz nogu, skidajući s nje srebrnkastu vodu. Gledao ju je kako i drugu nogu suši na ovaj način, i od te lepote ga je zasvrbelo grlo. Dok je Derik i dalje pričao o životinjskom carstvu i strujama, Bob se nakašljao u pesnicu.

„Tu je i Harlanov greben, mala podvodna planina koja se pruža oko kilometar i po na onu stranu. Ona razdvaja neke od golfskih struja, šalje malo njenih delova do našeg zaliva i svake godine s njom dolazi mnogo životinjskog sveta. Raže, kornjače, škorpion-ribe, zalutale životinje koje ne pripadaju ovde.“

Kler je spustila ruku na Derikovo rame. Liznula je graške morske vode koje su joj se skupile iznad gornje usne.

„Sećaš se onog mahi-mahija od prošle godine?“, upitala je.

„Delfin riba“, reče Derik. „E sad, to je dubinska riba, ali eto nje, otprilike ovalike. Skuvali smo je u kokosovom mleku. Iz ove rupe sam, tokom godina, sigurno pojeo morske hrane u vrednosti od hiljadu dolara, bez šale. Dole je duboka pećina. Sišao sam jednom dole – a vidi sad...“

Zastao je i uzeo mrežu od Boba. Jegulja bež boje duga oko pola metra pojavila se u udaljenom kraju bazena. Derik se na prstima došunjao do mesta gde je ležala jegulja i ulovio je brzim trzajem mreže.

„*Anguilla rostrata*“, reče Derik. „Američka jegulja. Malo je sitna, ali možemo da je bacimo na roštilj.“

„Ne, a-a“, reče Bob. „Daj je ovamo. Želim da je zadržim.“

„Znaš priču o njima?“, upita Derik, još uvek držeći jegulju u mreži. „Ove i evropske jegulje kao bebe kreću iz Sargasovog mora. Neke od njih s Gofskom strujom stižu do tuda, a neke krstare čak do Evrope. Iste jegulje, razlikuje ih samo mesto gde ih uloviš.“

Dok je pričao, jegulja se izmigoljila preko obruča mreže i počela brzo da vijuga ka vodi. Skočio je za njom. Rukom je ubacio stvorenje nazad u mrežu i pri tom ga je jegulja snažno ugrizla za palac. Psujući, izvrnuo ju je u šerpu.

„Upravo si izgubio prava na ovu kučku, Bobe“, reče Derik, sisajući palac. „Ima sastanak s ćumom.“

Ali Bob je uzeo šerpu i poneo je uz padinu.

Sedmica je postepeno odmicala i Bob je uhvatio dobar ritam, radeći danju, uveče brbljajući sa susedima kad je bio raspoložen, ili provodeći vreme kraj vode kad nije. Doneo je mnogo stvari za akvarijum: raka pustinjaka, morske konjiće, malog kostelja. Jednog dana su se on i Derik odvezli pontijakom niz obalu do pristaništa i na varalicu ulovili nešto morskih somova. Odneli su ribu u Randalovu kuću, i Kler je svratila. Kada je ugledala Bobov akvarijum rukom je pokrila usta i rekla da ne može da veruje da je sve to dovukao iz mora. Zatim je pripremila ribe da ih očisti. Kao dete, rekla je, otac ju je uvek terao da pripremi ulov. Tada je mrzela taj posao, ali je sada u njemu nalazila zadovoljstvo.

U dvorištu, Bob ju je posmatrao kako zakucava riblje glave na parče šperploče a zatim ih zaliva ključalom vodom iz čajnika. Perorezom je napravila par zareza, i specijalnim kleštima, kao od šale, ogulila kožu s riba, otkrivajući snežnobelo meso. Isekla je ribe na kockice veličine zalogaja, uvaljala ih u kupovnu smesu za pohovanje, i spustila u tavu s vrelin uljem.

Sedeli su u dvorištu i jeli iz papirnih tanjira.

„Vidi, vidi, Bobe, dobro si ovo odradio“, reče Kler, posmatrajući kako je poslagao cigle. Pila je četvrto pivo i u njenom glasu nije bilo previše topline. „Želela bih da dođeš do mene i napraviš mi nekoliko stvari. Želela bih ulazna vrata s prozorom, i možda nekoliko jeftinih krovnih prozora.“

Mađa, da smo pametni ljudi, verovatno bismo spalili ovo sranje i počeli iznova.“

„Zašto to govoriš, Kler?“, upita Derik. „Dobro se provodimo, a onda ti moraš da kažeš tako nešto.“

„Pa, nisam ništa slagala“, reče Kler.

Bob nije mario za te priče. Izvukao je sćučšnu kost iz usta i odapeo je u mračno dvorište. „Verovatno ću za koji dan da odem“, rekao je. „Možda možete da pripazite na ribe dok me nema.“

Sledeće noći odšetao je do prodavnice u ostrvskom seocetu i iz govornice pozvao kući. Velika halogena sijalica zujala je s vrha telefonskog stuba, dok su se konfete noćnih leptira sudarale i prevrtale u žutom blesku. Ubacio je šaku sitniša u prorez. Čekao je. Javio se muškarac.

„Ćao, Randle“, rekao je.

„Druže“, reče Randal. „Šta reći?“

„Ne znam“, reče Bob. „Sredio sam ti dvorište. Nabacio sam i malo farbe na one ormariće.“

„Hvala ti, ortak. Spasao si me. Sredio bih to i sâm, ali znaš... U svakom slučaju, to je sjajno.“ Nastala je pauza, a onda je Randal kinuo u telefon. „Kako izgledaju one zidne obloge?“

„Izgledaju prilično sjebano, a takve će i ostati“, odgovorio je Bob. „Ne nameravam da iz prodavnice teglim gomilu gipsanih ploča na kolicima.“

„Ne možeš da nabaviš kamion ili nešto? Da ga iznajmiš?“, upitao je Randal. „A možda isporučuju. Do vraga, Bobe, ne znam, smisli nešto.“

„Šta ćeš ti u mojoj kući“, reče Bob.

Čuo je kako Randal govori nešto da nije uspeo. Javila se Viki i rekla „zdravo“.

„Ćao, Vik“, rekao je.

„Pa, kako je?“

„Oh, sjajno“, reče Bob. „Pronašao sam naftu u dvorištu. Samo šampanjac i zlatni ve-cei ovde. Imam ljude koji mi na poziv donose od 'tice mleko. Ali ipak, nauživao sam se. Spremam se da budem spreman da se vratim.“

„Uh“, reče ona. „Moramo da razgovaramo o nekim stvarima.“

Bob je pitao o kakvim stvarima, a Viki isprva nije odgovorila. Rekla mu je da ga je volela i da je provela mnogo vremena zabrinuta za njega. Rekla je da ga žali zbog besmislenih stvari koje je uradio. Rekla je da joj nije bilo dobro bez njega, ali da, iako se trudila, nije mogla da pronađe razlog da ga primi nazad. Mirnim, advokatskim tonom, izdeklamovala je podugačak spisak Bobovih mana. Sudeći po načinu na koji je govorila, sve je imala zapisano, zajedno s datumima, svedocima i podvučenim najgorim delovima. Bob je sve slušao i osećao kako mu postaje hladno.

Gledao je kako miš izlazi iza automata za sokove. Jeo je kupon.

„Zašto mi ne kažeš šta Randal traži na mom imanju“, rekao je. „Zašto ne bismo razgovarali o tako nečemu?“

„A kako bi bilo da uopšte ne razgovaramo“, rekla je. „Srećnija sam kada zaboravim ko si.“

Bob je uzdahnuo i započeo nespretno, mlako izvinjenje, ali Viki nije odgovarala, pa je posumnjao da slušalicu drži dalje od sebe, kao što je običavala kada bi je nazvala majka. Zatim se povukao na temu strica, što se činilo kao dobra osnova, i počeo da ispaljuje velika obećanja o tome šta planira da mu uradi ako ne bude gledao svoja posla.

„Zašto to ne napišeš na razglednicu, Bobe?“ , upitala je. „Slušaj, zagoreće mi rezanci. Uživaj, važi? Čujemo se.“

„Čekaj, jebem mu“, rekao je, ali Viki je prekinula pre nego što je uspeo da joj kaže bilo šta od onoga zbog čega ju je nazvao.

Hodao je ka kući u gotovo zamrli zalazak sunca. Prošao je kraj jednog bara u gradiću i čuo kako se muškarci i žene smeju. Skrenuo je kod privredne komore, koja je bila samo stara garaža pretvorena u kacelariju, ispred koje su, umesto natpisa, obesili drvenu ploču sa spaljenim nakrivljenim slovima. Pored pošte, izašao je na put za kuću i pratio ga u suton.

Bob se spremao da legne kada je došao Derik. Otvorio je vrata bez kucanja. „O ne“, glasno je rekao Bob.

Derik je ušao u kuću raskrečeno se teturajući. Neko vreme se njihao po sobi, pre nego što je spazio Boba kako sedi na krevetu.